

פתרון למבחן בדיני משפחה, מרצה: פרופ' רות הלפרין-קדרי, מועד א' תשפ"ב

<p>סמכות הדין: מאחר ובניה"ז הם בני אותו מין ובדי"ר אינו מכיר בנישואיהם, לפי תזת אי ההכרה, לא תהיה סמכות לבדי"ר לדון בעניינם. הסמכות לדון בעניין הגירושין ובשאר הנושאים תהיה לביהמ"ש לענייני משפ.</p>	✓
<p>רישום הנישואין: פונק שלזינגר ובן-ארי ושומן - יש להבחין בין תוקף הנישואין לבין רישומם. אין זה מתפקידו של פקיד הרישום ליתן דעתו על תוקף הנישואין אלא עליו לרושםם באם הובאה לפניו ראייה שנערך טקס נישואין. לעניין רישום הנישואין, אם בניה"ז נישאו במדינה המכירה בנישואין אזרחיים - קיימת חובה לרושםם. יישום: בניה"ז נישאו בקנדה, מדינה המכירה בטקס נישואין מסוג זה. לכן, הנישואין תקפים לצורך הרישום, אם בידי בניה"ז ראייה לכאורה אודות עריכת הנישואין. משכך, לפקיד הרישום אין שק"ד ומרגע שבניה"ז יציגו לפניו את תעודת הנישואין שלהם - עליו לרושם אותם כנשואים.</p>	✓
<p>הטקס הפרטי: התייחסות לשאלה האם יש משמעות הלכתית לטקס.</p>	✓
<p>המזונות לילד: בע"מ 4751/12 - ביהמ"ש רשאי ע"פ הדין הקיים, במישור המשפטי-עקרוני, לחייב אדם במזונות ילדיו הקטינים של בן זוגו הידב"צ (שאינם ילדיו הביולוגיים או המאומצים של בן הזוג "הראשון") מכוח קונסטרוקציה חוזית אם הנסיבות הספציפיות מצדיקות זאת. ניתן להקיש זאת קל וחומר בעניין בני"ז שערכו טקס אזרחי. <u>אבחון בין הנסיבות:</u> באותו פס"ד האיש ראה בקטינות בנותיו. האם הנסיבות כאן זהות?</p>	✓
<p>מזונות אזרחיים: לאור פסיקת ברק בבג"ץ 9928/99 - מזונות מכוח בסיס חוזי (הסכם ולא סטטוס). האוביטר של ברק-ארוז בע"מ 3151/14 - מזונות משקמים מכוח עקרונות כלליים של הדין האזרחי (ע"ב עקרונות של הסתמכות, הגינות ותו"ל). יישום: האם התקיימו השיקולים של תלות של בני"ז והסתמכות? בחינת אומד-דעתם הצדדים, כוונתם הסובייקטיבית והציפיות הסבירות שפיתחו זה כלפי זה. יישום.</p>	✓
<p>חלוקת הרכוש:</p>	
<p>האם חי"מ יחול על זוג גברים שנישא בחו"ל? אין עדיין תשובה ברורה בפסיקה, אך רוב ביהמ"ש מתייחסים למי שרשומים כנשואים ע"ס נישואין אזרחיים כמי שהחוק חל עליהם. נתח בהתאם לשתי האפשרויות:</p>	✓
<p>אם חי"מ חל, בניה"ז נישאו לאחר 1.1.74 - יש לבדוק בשלב הראשון האם ההסכם שנחתם ביניהם תקף:</p>	✓
<p>הסכם ממון: בניה"ז ערכו הסכם ממון. בהתאם לחוק קיימת חובה לאישור ההסכם (ע"י בימ"ש או נוטריון). יישום: ההסכם לא אושר ולכן אינו תקף. אם ההסכם לא תקף, הרי שיחול הסדר איזון המשאבים לפי החוק.</p>	ספקי מאזנת הדין
<p>דיון בחלוקת הרכוש לפי חי"מ</p>	✓
<p>ס' 5 - חל הסדר איזון המשאבים - הסבר משמעותו ויישום.</p>	✓
<p>הדירה בת"א - ס' 5(א)(1) מחריג נכסים מלפני הנישואין. עם זאת, אין בהוראותיו של ס' 5 כדי למנוע יצירת שיתוף בנכס ספציפי לפי הדין הכללי החל (קנובלר-יעקובי, אבו רומי, דנג"צ הבוגדת, בע"מ 1398/11). בחינת כוונת הצדדים, שיקולי הגינות וצדק. אורן יטען שהדירה נרשמה על שמו בלבד עוד לפני הנישואין והוא לא הראה כוונה לחלוק את שוויה עם גלעד. מנגד, גלעד יטען שהייתה כוונת שיתוף כי בניה"ז והילד התגוררו בה בתחילת מערכת היחסים.</p>	✓
<p>בע"מ 1398/11 - על בן הזוג שמבקש שיוקנו לו מחצית הזכויות בדירת המגורים שרשומה ע"ש בן הזוג האחר, מוטל להוכיח - מעבר לקיומם של חיי נישואין משותפים, אף אם ממושכים - קיומו של "דבר מה נוסף" שיעיד על כוונת שיתוף בנכס הספציפי. יישום.</p>	✓

מנגד, אורן יטען כי בניה"ז התגוררו בדירה זו במשך מס' שנים בלבד. לאחר שבניה"ז עברו לבית בהרצליה, כספי השכירות מהדירה הועברו לחשבון הבנק שלו מלפני הנישואין, מה שמעיד על העדר שיתוף. כמו כן, אורן יסתמך על הסכם ההפרדה הרכושית, אשר למרות שלא אושר, הוא בוודאי מעיד על כוונת אי-שיתוף.	✓
התייחסות לשיקולים הקשורים לנכס: פירוט ודוגמאות. התייחסות לשיקולים הקשורים בבניה"ז: יישום: התייחסות למערכת היחסים, זמן הקשר, האם היתה אווירת שיתוף!	✓
הפסיקה שאפשרה שיתוף בנכס ספציפי עשתה זאת כשדובר במצב בו לבנח"ז הייתה רק דירה אחת. יישום.	✓
הבית בהרצליה - השווי יתחלק שווה בשווה בהתאם להסדר איזון המשאבים.	✓
הדירה בר"ג - ס' 5(א1) - שייכת לאורן מלפני הנישואין. אין בעובדות משהו שמעיד על שיתוף ספציפי.	✓
בע"מ 9984/16 - רובינשטיין - פסקי הדין שבהם פותחה דוקטרינת השיתוף הספציפי התמקדו, רובם ככולם, בנכס חיצוני מסוג מסוים - קרי, דירת מגורים.	✓
ס' 8 - גלעד יבקש לבצע חלוקה שונה, שאינה חצי-חצי: יישום. התייחסות לזאת לגבי סדור כללי של דירה מגזרת סוללית (המון רכוש)	✓
נכסי קריירה ומוניטין של אורן - יישום - טענותיו של גלעד. מנגד, אורן יטען שזה הכל תודות לכשרונו והשקעתו העצומה. פירוט על האפשרויות כיצד ניתן להתחשב בהון האנושי.	✓
קרנות הפנסיה - לפי ס' 5(ג) נכללות בכלל נכסי בניה"ז המאוזנים במסגרת הסדר איזון המשאבים.	✓
הכסף בחשבון הבנק של אורן בבנק דיסקונט - מחד, חשבון זה הוא מלפני הנישואין. מנגד, הועברו לחשבון כספים מדמי השכירות של הדירה בת"א, שלטענת גלעד יש לו זכויות בה ולכן יטען שזכאי למחצית מהכסף.	✓
הכסף בחשבון הבנק המשותף בבנק הפועלים - יישום.	✓
הכסף בחשבון הבנק של אורן בבנק לאומי - יישום.	✓
התייחסות לבגידה - בג"צ 8928/06 פלונית - בגידה איננה בגדר "נסיבות מיוחדות" לעניין ס' 8 לחי"מ.	✓
דנ"צ הבגידה - כאשר במהלך חיי הנישואין מתגבש שיתוף בנכס ספציפי בין בני זוג, לא ניתן לשלול בדיעבד את הזכות המוקנית בשל אירועים שהתרחשו לאחר התגבשות הזכות, ובכלל זה בגידה של בן זוג אחד במשנהו. אי-נאמנות מינית ואף אשם בלעדי בפירוק הנישואין אינם מהווים נסיבות שיש בכוחן לשלול מאחד מבניה"ז זכויות שהתגבשו ברכוש הזוגי. יישום.	✓
לפני נאמת רש"ד אם חיי"מ אינו חל בעניין בני"ז בני אותו מין: דיון בשאלה האם יכולים בניה"ז להיחשב ידב"צ ובהשלכות:	✓
יישום המבחנים: משק בית משותף, חיי משפחה באופן שמעיד על קשירת גורלם זה בזה. יש די אלמנטים שמעידים על כך שבניה"ז ידב"צ, נוכח חייהם המשותפים הממושכים תחת קורת גג אחת. בנוסף, וזה לרוב אלמנט מכריע, הם הביאו לעולם ילד. עם זאת, לא היה זה ילדם המשותף, ואחד מבניה"ז הכריז מראש שאינו מעוניין להיות אב.	✓
תביעה רכושית: הדין החל - דין אזרחי - הלכת השיתוף.	✓
בע"מ 2478/14 - הקביעה שבניה"ז הם ידב"צ אינה מחילה עליהם אוטומטית את הלכת השיתוף. יישום והתייחסות להתנהלות הכלכלית שלהם וההסכם מלפני נישואיהם.	✓
לפני נאמת רש"ד הסכם הממון: הסכמים בין ידב"צ אינם טעונים אישור בימ"ש כתנאי לתוקפם. לכן, אם בניה"ז הם בגדר ידב"צ, ההסכם יהיה תקף. לכן, גלעד לא יהיה זכאי לקבל זכויות ברכוש וכלל הרכוש יוותר בידיו של אורן.	✓